

B-VÕÕRKEEL

VEENE KEEL

II kooliaste

Üldosa

B-võõrkeeleeõppe tulemusena kujuneb II kooliastmes õpilastel **A1-keeleoskustaseme** võõrkeelepädevus, mis tähendab, et õpilane:

- mõistab ja kasutab igapäevaseid väljendeid ja lihtsamaid fraase, et oma vajadusi rahuldada;
- tutvustab ennast ja teisi ning pärib elukoha, tuttavate inimeste ja asjade järele ning vastab sarnastele küsimustele;
- suudab suhelda lihtsas keeles, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt ja selgelt ning on valmis aitama.

Õpitulemuste saavutamine II kooliastmes:

Kõik II kooliastme õpitulemused ning nende saavutamiseks vajalikud õppetegevused ja -sisu toetavad otseselt II kooliastme üldpädevuste ning läbivatest teemadest tulenevate teadmiste, oskuste ja väärtushinnangute arendamist. Lõiming, sh üldpädevused ja läbivad teemad, saab teoks koostöös kõigi kooliastme õpetajatega.

B-võõrkeelee õpetamisel tuleb meeles pidada, et õpilasel on juba vähemalt ühe võõrkeelee õppimise kogemus, mis võimaldab omandatu üle kanda uue võõrkeelee õppimisele.

Õpilase eest lähtuvalt on õpetuses olulised mängulisus, mitmekesisus, uudsed õppematerjalid ja õpitöövormid. Rõhk on kuulamisel ning rääkimisel. Õpilased õpivad eristama võõrkeelee häälikuid, häälikuühendeid, sõnarõhku ja lauseintonatsiooni ning omandavad õige hääldusala. Selleks kasutatakse muu hulgas (rütmi)salme ja laule. Kuulatakse nii adapteeritud ja õpiotstarbelisi tekste (nt lühidialooge ja –monolooge) kui ka autentset kõnet. Õpetaja julgustab õpilasi analoogia põhjal kasutama õpitud väljendeid ning lühilauseid. Loetakse ja kirjutatakse peamiselt seda, mis on suuliselt omandatud. Õpitu kinnistamine tagatakse süstemaatilise kordamise ja eelnenud

materjaliga seostamise teel. Õpilast harjutatakse järjekindlalt kasutama sõnastikke, sõnaraamatuid, arvutit ning digivahendeid.

Õpetaja tutvustab õpetatava keele maa(de)le iseloomulikke kultuuritavasid, nt rahvuspühi, kasutades erinevaid näitlikustamise vahendeid (nt filmilõigud, muusikavideod, veebivõimalused). Digivahendite kasutamine võimaldab mitmekesistada tunde ja motiveerida õpilasi õppima.

Õppetegevuste kaudu (nt arutelud) innustab õpetaja õpilast mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning arvestama. Õpetaja väärtustab õppijate mitmekeelsust ja -kultuurilisust, suunates neid märkama oma teadmisi eri võõrkeeltest ja kultuuridest, kaasates koolis õppivaid eri rahvusest õpilasi ning võimaldades neil jagada oma teadmisi ja kogemusi.^[3]

Metoodiliste võtete valikul lähtutakse eakohasusest.

A1 keeleoskus koosneb järgmistest osadest:

1. Vastuvõtutoimingud

- kuuldu mõistmine - aeglane, sidus ja selge kõne, lühikesed ja lihtsad pildimaterjaliga toetatud tekstid (üksikud sõnad, fraasid ja väljendid) ja tuttava situatsiooniga seotud lühikesed dialoogid.
- loetu mõistmine - tunneb ära, loeb ja hääldab õpitava keele tähemärke, sõnu ja fraase õpitud sõnavara piires; loeb lühikesi lihtsaid tekste ja leiab neist vajaliku faktiinfo; lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vajada korduvat lugemist.

2. loome- ja suhtlustoimingud

- suulised toimingud - kasutab õpitud lihtsaid sõnu ja lausemalle, osaleb lühidialoogis; vajab vestluskaaslase abi ja võib toetuda emakeelele ja žestidele; hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi; kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.
- kirjalikud toimingud - tunneb õpitava keele kirjatähti ning õpitud sõnavara õigekirja, kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki; koostab lühikesi lauseid õpitud mallide järgi, kirjutab lühidalt iseendast ja teistest inimestest.

3. hoiakud, väärtused, käitumine, koostöökultuuri loomine ja mitmekultuurilisus;

4. keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus) ;

5. info- ja andmekirjaoskus - andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus

6. kultuuri tarbimine ja looming;

7. õpioskused;

8. lõiming ja läbivad teemad.

A1-keeleoskustaset iseloomustavad: **lühikesed ja väga lihtsad tekstid, üksikud sõnad ja väljendid, räägitakse aeglaselt ja selgelt, õpitud teemal, arusaamist toetab pildimaterjal, erinevad keeleregistrid.**

1. II kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

KUULDU MÕISTMINE

- saab kuulates aru lühikestest lausetest ja lihtsatest igapäevastest väljenditest;
- reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja juhistele.

LOETU MÕISTMINE

- mõistab lugedes väga lihtsaid tekste fraashaaval, leides üles õpitud sõnad ja väljendid ning tuginedes neile.

SUULISED TOIMINGUD:

- räägib õpitud lauseid kasutades ning õpitud sõnadest ja väljenditest lühikesi lihtlauseid moodustades;

KIRJALIKUD TOIMINGUD:

- kirjutab õpitud sõnu ja lauseid ning täidab õpitud sõnavara kasutades lihtsat lünkteksti.

HOIAKUD, VÄÄRTUSED, KÄITUMINE, KOOSTÖÖKULTUURI LOOMINE JA MITMEKULTUURILISUS

- tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.

KULTUURI TARBIMINE JA LOOMINE

- teab õpitava keele maa(de) põhiandmeid ja olulisemaid tähtpäevi.

ÕPIOSKUSED

- kasutab erinevaid keeleõppestrateegiaid.

2. II kooliastme õpitulemused

KUULDU MÕISTMINE

- mõistab üksikuid sõnu ja väljendeid, kui räägitakse aeglaselt ja selgelt (õpitud teemal);
- mõistab konkreetset teavet (nt kohta ja aega) õpitud teemal salvestatud sõnumites, kui sõnumid esitatakse aeglaselt ja selgelt;
- mõistab ja järgib selgelt ja aeglaselt antud juhiseid (nt tunnitegevusteks);
- reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele (õpitud teemal).

LOETU MÕISTMINE

- mõistab kaardi või e-kirjaga saadetud lühikesi konkreetseid sõnumeid;
- mõistab konkreetset teavet tuttavate sõnadega kirjutatud ja piltidega illustreeritud lihtsas teabematerjalis;
- mõistab tuttavate sõnadega kirjutatud ja piltidega illustreeritud jutukest.

SUULISED TOIMINGUD:

- küsib ja vastab küsimustele enda ja oma igapäevategevuste kohta, kasutades õpitud väljendeid ja lühilauseid;
- moodustab lihtsaid lauseid enda ja oma lähiümbruse kohta, kasutades õpitud sõnu ja väljendeid;
- väljendab oma eelistusi, meeldimist ja mittemeeldimist, kasutades õpitud sõnu ja väljendeid;
- hääldab õigesti õpitud sõnu ning kasutab tuttavate sõnade ja fraaside hääldamisel õiget rõhku;

KIRJALIKUD TOIMINGUD:

- täidab ankeeti isikuandmetega;
- kirjutab lühikesi väga lihtsaid tekstisõnumeid, milles edastab infot või esitab küsimusi.

3. II kooliastme õpitegevused

KUULDU MÕISTMINE

- kuulab, kordab ja eristab erinevaid häälikuid (nt miinimumpaarid)
- kuulab autentset ja õppeotstarbel salvestatud kõnet (õpetaja ja/või emakeelerääkijate kõnelduna), kordab, jäljendab, plaksutab kaasa, näitab käega (intonatsiooni, keelerütmi, meloodiat ja rõhuasetusi);
- reageerib teatud sõnale või fraasile vastava tegevusega (nt käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine);
- täiendab pilti või teksti, sobitab ja leiab vajaliku kuuldu põhjal (nt ankeedi täitmine);
- mängib tähelepanelikku kuulamist nõudvaid mängu (nt „Bingo“);
- kuulab laule ja luuletusi ning täidab nende põhjal ülesandeid (nt ridade järjestamine, riimuvate sõnade leidmine);

LOETU MÕISTMINE

- tutvub tähestikuga ja harjutab seda;
- loeb häälega;
- loeb ja mõistab õpetaja abiga tööjuhendit või küsimust (mida tuleb teha või millist infot tekstist otsida);
- loeb lühikesi (piltidega varustatud) lugusid;
- paneb tekstilõigud (nt SMS-sõnumid, lühidialoogid) õigesse järjekorda; reastab lauseid vastavalt sisule;
- tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, loetellu sobimatu sõna; eristab teksti alusel õiged ja valed väited; vastab küsimustele (nt enesekontrolli võimalus: peab kokku saama õige lahendussõna).

SUULISED TOIMINGUD

- kordab häälikuid, silpe, sõnu või fraase;
- kasutab etteantud / õpitud väljendeid ja lauseid (nt väljendab oma eelistusi, täidab etteantud tabelit);
- esitab kaasõpilastele küsimusi ja teeb ettepanekuid: kes? mis? kuidas? kus? ja kust? abil (küsis küsimusi: Mis päeval on teie klassil matemaatika? Mitmes tund on kehaline

kasvatus? jmt; pallimäng küsimuste esitamise ja neile vastamise kohta; küsib kuupäeva kohta, nimetab päevi ja kellaaegu);

- räägib mudeli järgi (nt muudab markeeritud lõikudes sõnu nt intervjuerimismäng, pereliikmete kohta fotoseina koostamine, klassikaaslastele küsimuste esitamine fotodel olevate isikute kohta, neile vastamine).
- koostab ja harjutab lihtsaid lauseid ootuspärase info edastamiseks (pildi, tunniplaani, ankeedi, jne. järgi), annab lihtsaid juhiseid (nt. tee juhatamine, tegevused klassis), koostab plakati ja esitleb seda;
- kasutab dialoogides õpitud pöördumisi, vabandusi, viisakusväljendeid (nt teretab, tänab);
- esitab laule ja luuletusi; (nt laulab kaasa teemakohases laulus, koostab rühmatööna puuduoleva(te) salmi(de) jaoks laulusõnad)
- koostab lihtsaid sõnamänge ja mängib neid (nt memoriin, domino);
- küsib, kas teised said temast aru ning mida nad arvavad.

KIRJALIKUD TOIMINGUD

- teeb ära kirja ja kirjutab mudeli järgi;
- kirjutab kuuldu järgi sõnu, väljendeid, lauseid;
- kirjutab isikuandmeid (nt vihiku peale, ankeeti);
- kirjutab sõnadega numbreid, arve (arvutamine), kuupäevi, jne. (arvutusülesanded; mängib numbreid kuulates Bingot);
- kirjutab etteantud näitajate alusel (nt õpimapi tarbeks) loo iseendast ja oma perekonnast, koduloomast vm; (nt koostab rühmatööna plakati: See olen mina); esitleb oma perekonda (nt joonistab perepuu, kuhu märgib pereliikmed, nende nimed ja vanused, lisab pilte);
- kirjutab etteantud info alusel lühikese teate/(e-)kirja (sõbrale, emale), miniloo sotsiaalmeediasse või õpilaslehte (nt iseenda või kaasõpilase hobide kohta);
- täidab lünkteksti (nt kirjutab e-mailile vastuse, täites etteantud tekstis ära lüngad);
- võrdleb pilte, otsib esemeid, kirjutab lauseid puuduolevate esemete kohta (nt Pildil B ei ole raamatut);
- koostab lühikese loovtöö kas üksi või rühmas (nt tunniplaani, menüü, ilma kirjeldus).

HOIAKUD, VÄÄRTUSED, KÄITUMINE, KOOSTÖÖKULTUURI LOOMINE JA MITMEKULTUURILISUS

- kasutab korrektselt tervitus- ja hüvastijätuväljendeid tunni alguses ja lõpus;
- arutleb õpetaja juhendamisel eesti keele, emakeele ja õpitava võõrkeele viisakusnormide sarnasuste ning erinevuste üle;
- kasutab suhtlemisel õpitava keele viisakus- ja kultuurispetsiifilisi väljendeid (palumine, tänamine, head soovid tähtpäevadeks jt);
- vajadusel kompenseerib keeleteadmiste puudumist teiste eneseväljendusvahenditega (žestid, joonistamine, jne).

KEELEKASUTUS (keerukus, täpsus ja ladusus)

- kasutab vaid üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid ka nendes tuleb ette vigu;
- teab väga lihtsaid sõnu/viipeid, fraase ja lauseid mõne konkreetse olukorra kohta.

INFO- JA ANDMEKIRJAOSKUS

- kasutab õpiku sõnastikku või sõnade loendit;
- kasutab internetiotsingut vajaliku materjali leidmiseks;
- kasutab digikeskkondi õppetöös (sh koostöiselt);
- haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti.

KULTUURI TARBIMINE JA LOOMING

- tarbib võõrkeelset meediasisu (multifilmid, videod, muusika, jne);
- osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (võõrkeelepäevad, tähtpäevade tähistamine);
- tutvub õpetatava keele maa(de)le iseloomulike kultuuritavadega (nt rahvuspühad);
- tutvub ja näitab kaardil riike ja pealinnu, kus kõneldakse õpitavat keelt;
- osaleb (vajadusel eesti keeles) mitmekeelsust ja -kultuurilisust puudutavates aruteludes (nt oma reisikogemuse, eri rahvusest kaasõpilase, teksti- ja videomaterjali näitel).

ÕPIOSKUSED

- kasutab (õpetaja juhendamisel) erinevaid õpistrateegiaid: kordamine, seostamine, meenutamine, jne;

- õpib (õpetaja juhendamisel) oma vigadest õppima (teeb vigade parandusi, seab õpieesmärged, jne) ja kaaslasti tagasisidestama;
- kasutab digivahendeid õppimiseks ja teadmiste kinnistamiseks (nt veebisõnastik, viktoriinid, sõnakaardid, keeleõppekeskkonnad, info otsimine);
- osaleb õpetaja juhendamisel paaris- ja rühmatöös.

LÕIMING JA LÄBIVAD TEEMAD

- kasutab võõrkeeletunnis teistes õppeainetes õpitut;
- mõistab mõtteid, tundeid ja fakte erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel tuttavates situatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

4. II kooliastme õpitulemuste hindamine

Võõrkeele õppimise algetapil hinnatakse põhiliselt positiivset õpitulemust, rõhk on sisulisel tagasisidel, millega tõstetakse esile õpilase edusamme. Õpetaja juhib tähelepanu puudustele taktitundeliselt, osutades võimalustele neist üle saada. Algul hinnatakse põhiliselt kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust. Õpilasele tuleb selgitada, et hindamine on õppe loomulik osa ning hõlmab nii kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist.

Õpilane õpib koostöös õpetajaga seadma endale õpieesmärged ning sõnastama koostöös kaaslaste ja õpetajaga seda, mida ta on enda arvates hästi omandanud, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema ja/või mis oskusi ta peaks veel endas arendama. Selleks sobivaid töövorme (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed, pildikaardid jmt) on õpilane õppinud ja kasutanud I kooliastmes A-võõrkeelt õppides. Alguses võib enesehinnanguid anda emakeeles, kuid õpetaja julgustab õpilast kasutama ka võõrkeelseid väljendeid.

KUULDU MÕISTMINE

- erinevate häälikute eristamine nii kõnes kui kirjas (tähe- või värvikaartidega näitamine, +/- või õige variandi märkimine jne);
- teksti põhisisu mõistmine ja vastav reageerimine (õige värvi või pildi näitamine, vale pildi välistamine, õige liigutuse tegemine, käskluste täitmine jne);
- kuuldu põhjal lihtsatele küsimustele vastamine; kuuldu põhjal ankeedi (nimi, vanus, pereliige, elukutse, hovid) kirjutamine.

- kuuldu põhjal ankeedi (nimi, vanus, pereliige, elukutse, hobid) kirjutamine.

LOETU MÕISTMINE

- tähtede ja õpitud sõnade lugemine (õige hääldusega, õige rõhuga);
- lausete/tekstilõikude ühendamise ja järjestamise;
- tekstist vajaliku info leidmine;
- tekstist vastuste leidmine põhilistele küsimustele (kes, kus, mis, millal, mida, miks jne).

SUULISED TOIMINGUD:

- õigesti hääldamine (tähed, häälikud, õpitud sõnad);
- enda, sõprade, pereliikmete ja klassikaaslaste tutvustamine;
- küsimustele vastamine enda ja oma igapäevaste tegevuste kohta;
- oma eelistuste, meeldimiste ja mittemeeldimiste väljendamine kasutades õpitud sõnu ja väljendeid;
- osalemine dialoogis, laulude/luuletuste esitamine;
- lihtsate juhiste andmine.

KIRJALIKUD TOIMINGUD

- lünkade täitmine ja väga lühikeste tekstide kirjutamine (enese, pere, sõbra tutvustus, sõnum, kutse jne);
- numbrite ja arvude kirjutamine;
- lühikese loovtöö koostamine (tunniplaan, menüü, ilma kirjeldus jne);
- ankeedi täitmine (nimi, vanus, pereliige, elukutse, hobid).

HOIAKUD, VÄÄRTUSED, KÄITUMINE, KOOSTÖÖKULTUURI LOOMINE JA MITMEKULTUURILISUS

- tunnirutiinide ja kokkulepete täitmine;
- kultuuriomaste väljendite korrektne kasutamine (soovid jõuludeks jm).

KULTUURI TARBIMINE JA LOOMING

- kaardil õpitavat keelt kõnelevate riikide ja pealinnade näitamine;
- lühikese esitluse/plakati tegemine õpitud teemal (rahvuspüha);
- erinevatele riikidele või regioonidele iseloomulike keelendite tundmine (kuulamise järgi kaardil näitamine, kust kõnelevad isikud pärit on).

ÕPIOSKUSED

- õppimisel kasutatud keeleõppestrateegiate ja -vahendite reflekteerimine;
- õpetaja juhendamisel mudeli järgi iseenda ja kaaslaste tööle tagasiside andmine.